

Igor Saksida
Filozofska fakulteta, Ljubljana

ZVESTI PRIJATELJI – PRESEGANJE OKVIRA TRIVIALNE MLADINSKE KNJIŽEVNOSTI

0 Zbirka *Zvesti prijatelji* Bogdana Novaka so uspešnica med mladinskimi deli, ki so v zadnjem času izšla na Slovenskem; popularnost zbirke je, na podlagi podatkov o branosti, mogoče primerjati z zbirko *Pet prijateljev* E. Blyton, ki predstavlja enega najbolj izrazitih primerov trivialne mladinske književnosti. Kriterij branosti („razširjenosti“ med bralstvom) bi torej dopuščal misel, da je Novakova zbirka primer ubesediljenja tujega trivialnega vzorca in da je njena priljubljenost predvsem posledica bralčevega prepoznavanja klišeiziranosti besedilotvornih postopkov, ki ustrezajo določenim bralnim interesom (tj. zlasti interesu za dogodkovnostjo). Vendar pa bralec že ob površnem branju katere koli izmed knjig iz zbirke *Zvesti prijatelji* opazi, da pisatelj v besedila vključuje nekatere sestavnike, ki opazno presegajo okvir sorodnega tujega trivialnega vzorca. To pa pomeni, da *Zvesti prijatelji* vendarle ne morejo biti v celoti označeni kot trivialni; v besedilu je namreč mogoče zaslediti snovne, zgradbene, stilne in tematske prvine, primerljive z mladinskim literarnim (tj. netrivialnim) pripovedništvom. Tako se zdijo, v okviru očrta posebnosti besedil iz zbirke *Zvesti prijatelji*, pomembna zlasti naslednja vprašanja: Katere so razločevalne lastnosti trivialne mladinske književnosti? V čem Novakova zbirka najbolj izrazito odstopa od teh lastnosti? Kako se tvrstni odstopi povezujejo z bralčevimi interesi?

1 Trivialna mladinska književnost kot posebna podvrsta (podtip) trivialne književnosti, ki odraža naslednje posebnosti zgradbe besedila:

- prevladovanje snovne plasti besedila (tj. domišljajske stvarnosti, sestavljene predvsem iz snovno-materialnih prvin (V: Kos 1983)), „prevlada snovnega interesa“ (*Literatura* 1984: 274),
- prevladovanje dinamičnih in odsotnost statičnih motivov (V: Radin 1987),
- klišeiziranost fabule, oseb, prostora in časa, eksotičnost (V: Giesz 1979),
- tematska nefunkcionalnost shematične motivno-snovne ravnine besedila,
- predvidljivost in omejenost tematike (V: Škreb 1981).

1.1 Poleg omenjenih razločevalnih lastnosti trivialne književnosti je analiza zbirke *Pet prijateljev* izluščila še nekatere opazne ponovljive elemente v zbirki,

povezane tako z njeno zunanjo podobo kot z značilnostmi fabule in karakterizacije.

1.1.1 Klišeiziranost platnic z ilustracijo, ki se navezuje na pomembnejši dogodek, dopolnjuje isti tip črk (avtor, naslov, zbirka) in napoved na hrbtni strani knjige (kot napoved naslednje dogodivščine).

1.1.2 Potek dogajanja je oblikovan v štirih izrazitih dogajalnih lokih (prvi lok: uvod, drugi lok: namig na možno dogodivščino, skrivnostni kraj, tretji lok: izpostavitve elementa, bistvenega za pustolovščino, četrti lok: vrh in razplet pustolovščine, pohvala junakov). Dogajalne loke utemeljuje premišljena zapovrstnost spešitev in zaviranj (V: Kmecl 1977).

1.1.3 Stalne so tudi sestavine pripovedi, ki spremljajo osnovne štiri dogajalne loke: retrospektiva (osvetlitev važnejšega dogodka oz. pomembne skrivnosti), najave dogodkov (pripovedovalčeva svarila, komentarji), opisi hranjenja/obedov (kot prevladujoče oblike zaviranja), stereotipni opisi narave. Prostorčasje, v katerem se dogaja določena zgodba iz zbirke *Pet prijateljev*, je opazno eksotično (razvaline, samotni otok, patina preteklosti, počitnice).

1.1.4 Osebe so razvrščene na dve skupini, in sicer glede na pomen za razvoj dogajanja. Prvo skupino tvorijo pasivne, drugo pa aktivne osebe. Aktivne osebe so bodisi odrasli (kot nasprotniki osrednjih junakov) bodisi otroci. Otroške aktivne osebe so glavne in stranske osebe, s tem da mesto glavnih otroških oseb zavzemajo štirje prijatelji s psom, stranske osebe pa so le-tem praviloma neenakovredne, kar izhaja iz kake njihove neprimerne lastnosti. Ta lastnost stranskih oseb je podlaga za moralizem, ki z vzpostavljanjem nepristnega antagonizma med osebami omogoča vnašanje izrazitega nauka, povezanega npr. s higieno ali z nesebičnostjo, kar so lastnosti glavnih oseb. (Tako ni naključje, da je tovrstne besedilne sestavine mogoče povezati celo z nadutostjo in rasizmom, in to na podlagi zdaj bolj zdaj manj odkrite vrednostne perspektive, „da je dobro le, kar je belopolto, angleško in srednjega razreda“ (Eales 1991: 107).)

2 Če se skozi optiko očrtanih značilnosti trivialne mladinske književnosti opazuje Novakovo zbirko *Zvesti prijatelji* (besedila *Morska skrivnost* (dalje MS), *Grajski strah* (dalje GS), *Pozor, hud pes!* (dalje PHP), *Bela past* (dalje BP), *Hudobna graščakinja* (dalje HG)), se zdi upravičena ugotovitev, da Novakova besedila v marsičem odstopajo od trivialnega klišeja, kljub temu da nekatere njegove značilnosti ohranjajo.

2.1 Med določilnicami trivialnosti je na prvi pogled opazna zunanja podoba zbirke (platnice z osrednjo ilustracijo in tipično ponovljivo likovno podobo, delni povzetek in napoved nove dogodivščine na hrbtni strani („Globoko pod zemljo, v grajskih ječah, pa čaka zveste prijatelje veliko presenečenje.“ (MS); Kdo prihaja k njemu z velikimi avtomobili, iz katerih nosijo v sosedovo klet zaboje, podobne krstam? *Zvesti prijatelji* so zdaj še pred večjo uganko...“ (GS); Starši v dolini so zaskrbljeni, saj ne vedo, kaj je z njihovimi

otroki, gorski reševalci ne morejo do njih zaradi sneženja in plazov...“ (PHP); „Jih bodo prijatelji našli?“ (BP); Laci in njegovi se z mautinbajki odpravijo na divji lov za očetovim črnim mercedesom...“ (HG)). Povzetki in namigi se praviloma nanašajo na najbolj razburljive situacije v naslednjem besedilu; izjema je le Bela past – nehierarhičnost dogodkov v besedilu namreč ne omogoča povzetka, naravnane ga k ustvarjanju zanimanja za osrednje dogodivščine.

2.2 Opaznejša posebnost Novakovih besedil je, da dogajanje in zapovrstnost „dogodivščin“ nista tako trdno povezana z osrednjim dogodkom (tj. razrešitvijo skrivnosti), kot je to značilno za besedila iz zbirke *Pet prijateljev*. Tudi v tistih besedilih, kjer je razvoj dogajanja bolj očitno usmerjen k spopadu z nasprotnikom, so v osrednjo zgodbo praviloma vstavljeni dogodki, ki nimajo neposredne zveze s pričakovanim osrednjim zapletom in njegovo razrešitvijo (MS: Lacijeva prevara, Borove „vragolije“, dogodki v taboru (8. in 9. poglavje); GS: 2. poglavje: Težave z Urošem, Laci reši Miho iz Mure, nevihta; HG: duhovite dogodivščine na smučišču). Nekateri namigi v Novakovih besedilih se izraziteje povezujejo z osrednjim dogodkom, tako npr. Stipetovo opozorilo, naj ne hodijo na severozahodno stran otoka (MS), podoba razpadajočega beltinškega gradu (GS), nočni obiski tihotapcev (PHP), prvi izlet k Črni Luknji (HG). Od take medsebojne povezanosti namigov/dogodkov najbolj izrazito odstopa besedilo BP, v katerem skoraj ni mogoče opredeliti osrednjega dogodka – bolj smiselna se zdi razlaga, da gre za več enakovrednih dogodkov. Tako seveda ni več mogoče določati izrazitih dogajalnih lokov, značilnih za besedila E. Blyton. Razvoj fabule ni več tako izrazito usmerjen k enemu samemu (osrednjemu) dogodku, ampak gre bolj za niz zanimivih situacij, v katere pripovedovalec postavlja člane taborniškega odreda Rožnik. Opaznejši element, ki Novakova besedila na ravni dogajanja povezuje z zbirko *Pet prijateljev*, je pohvala oz. nagrada, ki jo dobi taborniški odred po razrešenih težavah. Vendar Novak utemeljenost pohvale nekako omaja, in to bodisi z ironizacijo tistega, ki pohvale izreka (BP: časopisi) bodisi s povezovanjem razrešitve in domovinske dolžnosti (MS: „Taborniki! Storili ste veliko več. Svojo državljansko dolžnost.“ (98); GS: „Fantje in dekleta“, (...), „slovenska država je ponosna na vas, (...).“ (116). Posebnosti zgradbe besedil iz zbirke *Zvesti prijatelji* tako dopuščajo misel, da razvoj dogajanja (npr. v dogajalnih lokih – od uvoda do razpleta) ni tako izrazito postavljen nad ostale sestavine besedila, kot to velja za besedila E. Blyton; tako osebe Novakovih besedil niso zgolj liki s „funkcijo v vnaprej fiksnem ‚plotu‘ vrste (Škreb 1981: 186).

2.3 Da dogodkovna plast zbirke *Zvesti prijatelji* ni usmerjena le na ustrezanje bralčevemu zanimanju za nenavadno dogajanje, dokazujejo tudi **spremljajoče sestavine dogajalnega loka ter prostor in čas**. Opisi obedov (kot sredstva zaviranja) Novakovo zbirko zbližujejo z zbirko E. Blyton, obe zbirki pa se bistveno razlikujeta po ostalih spremljajočih sestavinah fabule. V tem okviru velja izpostaviti Lacijeve komentarje, povezane s Prekmurjem, ki so tudi izrazito aktualnostno obarvani, iz česar se kaže težnja po povezovanju dogajanja v besedilu s Slovenijo, njeno izročilnostjo in sodobnostjo, pa tudi

širšim prostorom (MS: o Kreslinu in Beltinški bandi; GS: o Beltincih in Betoncih, zgodovina Beltincev, zgodovinski podatki o Viljemu Tkalcu; BP: o Prekmurcih in Slovencih, podobno tudi PHP ali HG (razlaganje izvora besede vozeli)). Tovrstne aktualnostne poudarke imajo še nekateri drugi opazni elementi (MS: poslušanje znane nemške popevke, pripovedovalčev ironični komentar (v zvezi z angleškimi turisti), ki „so bili prepričani, da angleško razume ves svet, ker da je bila najprej angleščina, potem šele drugi jeziki“ (34); GS: kmetovo pritoževanje nad cenami in vlado; PHP: omenjanje skupine Dire Straits, Trobca, Alfa, Buda Spencerja, Ramba, grozljivke Megla, puške „tihotapijo na Hrvaško, kjer je vojna“ (88), seminar (na Bledu) o preganjanju mamil v slovenski družbi; BP: „usmerjeno neizobraževanje (5) in povednost, povezana z mediji (radijska poročila): „Najprej so govorili o dolgočasnih sejah po državi, o tem, kako nekateri nakladajo, česa nismo storili, pa bi morali, potem o podražitvah, pa o zaostritvah v svetu in nekaj krajevnih novic.“ (38); HG: pot na Ravne mimo Smelta itd., televizijski programi Sky, Super ipd., lastna imena zabavnoglasbenih skupin/pevcev, Lacijevo negodovanje nad slovenskimi časopisi). Aktualnostno naravnost odražata tudi vnos mitologije in krajevne zgodovine (npr. BP: legenda o Črnem jezeru, HG: poglavji Starodavne zgodbe in Hudič v zrcalu, kralj Matjaž pod Peco) ter razvidna citatnost (MS: „In toliko je tega govorjenja v reklamah, da smo turizem prijazni ljudje, (...)“ (36); „Bravo! Nova slovenska sprava!“ (60); GS: „Sejem bil je živ!“ (86); PHP: „Ne mi dihat za ovratnik, (...)!“ (106); BP: „kajti nekoga moraš imeti v življenju rad, kot pravi pesem“ (65), zlasti zanimivo pa GH: Aleš je prebiral napeto mladinsko povest Bela past.“ (55)). To pa tudi pomeni, da se prostoru in času Novakovih besedil ne da pripisati eksotične obarvanosti, kljub nekaterim tovrstnim sestavinam (votlina, porušeni grad, nočni potepi, počitnice).

2.4 Primerjava med zbirkama *Pet prijateljev* in *Zvesti prijatelji* je mogoča tudi na ravni oseb: glavne osebe prve zbirke so štirje otroci in pes Timmy, druge pa taborniški odred Rožnik (tj. voditelj Laci, šest fantov, pet deklet) in pes Hani. Vzorednica se kaže tudi v tem, da sta pustolovščina oz. izraziti dogodek povezana bodisi z eno od oseb (MS: Borovo plezanje na jambor, GS: Bor v grajski ječi, v besedilih E. Blyton je eden od glavnih oseb celo osrednja oseba pripovedi, tj. „vodja“ skupine), ali z več osebami (MS: trije fantje v votlini). Kljub temu, da se junaki sicer uspešno rešijo iz vseh težav, pa le niso oblikovani kot superjunaki. V tem smislu velja izpostaviti duhovičenje na račun Uroševe požrešnosti ter humor, povezan z ljubezenskimi dogodivščinami. Tudi izrazitega moraliziranja, povezanega s higieno in delavnostjo in tipičnega za otroške superjunake E. Blyton, v *Zvestih prijateljih* ni najti – določene vrednostne sodbe se v Novakovi zbirki bolj odražajo v poudarjanju skupnostnih interesov, poguma in iznajdljivosti (najbolj izrazito v besedilu BP: „Taborniki si moramo med seboj pomagati. Tako kot mušketirji. Eden za vse, vsi za enega!“ (9)), vrednostno obarvano je tudi komentiranje potrošniške družbe (PHP: o Uroševih starših). Taka vrednostna perspektiva se povezuje z aktualnostnimi poudarki, kar pomeni, da oboje gradi posebno povednost, ki presega sicer tematsko omejeni okvir trivialnega besedila.

2.5 Od besedilotvornega vzorca trivialne mladinske književnosti je v veliki meri opazno odstopanje na ravni **jezika**, kar Novakova besedila zbližuje s sodobno mladinsko književnostjo. Odkloni od ustaljenega jezikovnega izrazja v zbirki *Pet prijateljev* niso izraziti (prim. redke besede iz slenga: piflar), v Novakovih *Zvestih prijateljih* pa slikovitost in preobražanje jezika na več ravninah postajata nespregledljiva stilna postopka. Opazne odstopke je mogoče uvrstiti v naslednje kategorije stila (tudi glede na ravninskost jezika); primeri:

- 1) **Neslovenske besede, besedne zveze in stavki:** mulac, šjor, čufte, lihapullat, orkodindigo; bog i bogme; Ma e pomota! Capisci? E pomota grande!, bolje pap nego pat, no problemo.
- 2) **Zvrstno-stilna obarvanost besed, oblik, besednih zvez in stavkov:**
 - slengovska: piflati se, špon, mautinbajk, hafi, sitibajk, bajk, vokman, ful, aizenponarski, slova, kul, koka, šit, tajmout; Miheta; stara za slovenščino, (glasba za) ovijalke, biti v koga (,biti zaljubljen v koga'; ni šans, koliko kolov lahko prišpona en sam zagaman prfoks;
 - splošno in pokrajinsko pogovorna: gara, fura, mašin, gumpec, fejst, cajtengi, čao, šibati, makaronflajš, muzika, šus, zašibati, ubrisan, fasati, superga; Beltinec, (dobiti za) jest; točn tko, natančn s reku, ne me hecat, a za jest;
 - narečna: piceki, džiro, mela, belica, pujtra; Ej ga, pa v roke si tud nekam švoh, kama smo zaj prišli;
 - nižje pogovorna: baba, pezde, mečkati (,otipavati'), sranje, mater, kozlati, skidati se; fiks laudon, ne ga srat,
 - starinsko: volcje, zlat (m).
- 3) **Raba besed v prenesenem pomenu:** škorec (kot zmerljivka za „učenc(e) in učenke prvega letnika gimnazije“, faloti in karfijole (prim. BP, 41: „Rad je imel te falote, kot je pravil fantom, in karfijole, kot je imenoval dekleta.“), izvaliti ,povedati, predlagati', pesjan, vreča bolh ,pes'.
- 4) **Preobražanje besed na izrazni ravnini:** besede > sebede, lakota > kalota, presenečenje > srepenčenje, detektiv > tedektiv, čoln > žoln, da > ta, zakaj > žakaj, nahrbtnik > nabrhtnik, zanimivo > zaminivo.
- 5) **Besedotvorna inovativnost**
 - v povezavi s slengom: nabljuziti, brejkati;
 - tvorba nenavadne besede po besedotvornem načinu:
 - nenavadne izpeljanke: črnavselj, piškotati, repkati, natrebušnik, naprsnik, pohamsati;
 - nenavadne sestavljanke: nabevskati, namigati si;
 - nenavadni sklopi: imakdokajproti, imakdokajprotinobedeničsprejeto;
- 6) **Nenavadna stavčnoočlenska vloga besed:** Plavac se je tftftftftf odpeljal proti sredini Kvarnerja.
- 7) **Nenavadne primerjave:** žlobudrati kot tibetanski molilni mlinček, (snežilo

je) kot bi hkrati cufali perje tisoč gosk, kot da bi mlinar vsipal moko iz nebeškega mlina, kot bi nebeške hleve kidali, (popeniti) kot sodavica.

- 8) **Nenavadna metaforika, slikovito izražanje:** morska ščipalka ‚rakovica‘, storiti smrt ‚umreti‘, pet na uro ‚počasi‘, smeti za ušesa starcev ‚neprimerna glasba‘, triperesna zarotniška deteljica ‚skupina treh fantov‘.
- 9) **Besedne igre:** Nosila je krilo in propeler, Daj, ne kidaj gnoja z vilami in škrti.
- 10) **Skladenjska inovativnost:** brezvezje (BP, 2. pogl.),
- 11) **Stalne besedne zveze (frazemi):**
- običajne stalne besedne zveze (V: tudi Toporišič 1982: 361–370)
 - rekla: hoditi s kurami spat, imeti iz dinarja drobiž, klicati urha, dati košarico;
 - rečenice: Kdor ne uboga, ga tepe nadloga!, Kjer je ogenj, tam je dim;
 - prenovitve stalne besedne zveze: odlašaj na jutri, kar ni nujno storiti danes, v sili pes krompir žre.

3 Sklep

Zbirka *Zvesti prijatelji* opazno presega okvire trivialne mladinske književnosti, in to zlasti z vnosom aktualnostnih sestavin v sicer predvidljiv (tj. klišeiziran) razvoj dogajanja ter z nizom stilnih postopkov, ki so jezikovno-inovativni. Aktualnostna povednost mestoma preide celo v ironijo – ironične so npr. aluzije na imena rasnih psov (Tanjinega mešanec se imenuje Hani von Strassenpotpourri) in na osebna lastna imena (sosed Hudobivnik, profesor Raztresen). Opaznejša je ironija v pripovedovalčevih opazkah o medijih in v sklepnem poglavju besedila PHP, v katerem pripovedovalec ironizira policistovo vestnost. Mestoma se ironija kaže tudi v pripovedovalčevih komentarjih, ki so povezani z glavnimi osebami oz. situacijami, v katere so postavljene. Tako se v povesti GS na sklepno besedilno sliko, ki odraša zadovoljstvo in umiritev dogajanja, navezuje komentar: „Pravzaprav so bili vsi srečni.“ (122); v besedilu PHP pa fantje opazijo, da so zaboji „za odraslega mrliča prekratki“ (86). Tovrstni postopki v besedila vnašajo humor, hkrati pa tematiko, ki se ne nanaša več zgolj na eksotični predstavnostni svet trivialnega besedila, ampak problematizira določene aktualne pojave in človeške lastnosti, ki se odražajo v sodobnem času. Tako se mlademu bralcu ponuja možnost samopremisleka in vrednotenja okoliščin, v katere so postavljene osebe iz zbirke *Zvesti prijatelji*. Dialoškost med avtorjem, besedilom in mladim bralcem torej ni utemeljena le na ustrežanju bralčevemu interesu po dogajanju/fabulativnosti, ampak se pisatelj brez vsiljivega moraliziranja dotika nekaterih etičnih problemov sodobne družbe, z aktualnostno povednostjo in vnosom zgodovinsko-mitoloških oseb pa ponuja bralcu stik z vzorci slovenske tradicije, zgodovine in kulture. Vzpostavljane dialoškosti med avtorjem in bralcem ter osebami in bralcem je tudi bistvena funkcija stilno-zvrstnega barvanja. Tovrstno utemeljenost jezikovne inovativnosti je mogoče razbrati iz naslednjega pripovedovalčevega komentarja: „Sicer pa – to je pač njihov pogovorni jezik, zaradi

katerega si odrasli ne bi smeli puliti las. Glavno je, da otroci znajo ločiti med besedami, ki jih lahko govoriš med prijatelji, in med tistimi, ki jih smeš pisati za javnost.“ (PHP, 47).

Novakova zbirka *Zvesti prijatelji* je zanimiva tudi s književnodidaktičnega zornega kota. Besedila ustrezajo bralčevemu interesu za dogodkovnost, nove teme (prijateljstvo, posameznik in skupnost), zanimanju za osebe in jezik/stil (V: Rosandić 1988). Četudi bi hierarhijo književnih interesov in njihovo povezanost z bralčevo psiho-fizično razvitostjo lahko pojasnila šele empirična raziskava, pa očitane značilnosti dopuščajo sklep, da so Novakova besedila pomemben člen v procesu zблиževanja leposlovja in literarnega nebralca. Vnaprejšnja negativna nastrojenost do tovrstnih besedil je pač – glede na prikazane posebnosti zgradbe in stila – vse prej kot smiselna.

4 Literatura

- L. Giesz, 1979: *Fenomenologija kiča*, prev. S. Janković in S. Stanković, Beograd, Beogradski izdavačko-grafički zavod (XX vek, 40).
- D. Eales, 1991: V: Breda Mahkota: *Mladinska književnost v vzgoji (Children's literature in education)*, *Otrok in knjiga*, 31.
- M. Kmecl, 1977: *Mala literarna teorija*, Ljubljana, Zavod SR Slovenije za šolstvo, 1977.
- J. Kos, 1983: *Očrt literarne teorije*, Ljubljana, Državna založba Slovenije.
- Literatura*, 1984: Ljubljana, Cankarjeva založba (Leksikoni Cankarjeve založbe).
- A. Radin, 1987: *Eventualne formalno-semantičke distinkcije*, V: *Trivijalna književnost*, zbornik tekstova, prir. S. Slapšak, Beograd, Studenstki izdavački centar UK SSO.
- D. Rosandić, 1988: *Metodika književnog odgoja i obrazovanja*, Zagreb, Školska knjiga.
- Z. Škreb, 1981: *Trivijalna književnost*, V: *Književnost i povijesni svijet*, Zagreb, Školska knjiga (Suvremena misao).
- J. Toporišič, 1982: *Nova slovenska skladnja*, Ljubljana, Državna založba Slovenije.

Zusammenfassung

„Treue Freunde“: – Überschreitung des Rahmens der Jugendtrivilliteratur

Der Autor des Beitrages nahm unter die Lupe die beliebte slowenische Buchserie „Zvesti prijatelji“ („Treue Freunde“), die auf den ersten Blick in mancher Hinsicht der populären englischen Serie E. Blytons „Fünf Freunde“ ähnlich ist. Eine ausführlichere Analyse der Texte zeigte aber, daß die slowenische Sammlung von Bogdan Novak sichtlich die Rahmen der Trivilliteratur überschreitet. Das erreichte sie vor allem mit der Eintragung aktueller Inhalte in die zwar unvorhersehbare, d. h. klischehafte Entwicklung der Handlung, und mit einer Reihe von stilistischen Verfahren, die sprachlich inovativ sind. Die aktuelle Aussage geht stellenweise auch in eine Ironie über, was gewisse aktuelle Erscheinungen und menschliche Eigenschaften problematisiert. So bietet sich dem jungen Leser eine Möglichkeit von Autoreflexion und der Bewertung der Umstände, in welche die literarischen Personen gesetzt sind.

Das Dialogische zwischen dem Autor, dem Text und dem jungen Leser ist also nicht nur darauf begründet, daß es dem geeigneten Interesse des Lesers nach Fabulierungsart entspricht, sondern es werden vom Autor ohne zudringliche Moralisierung auch einige ethische Probleme der gegenwärtigen Gesellschaft berührt. Mit einer aktuellen Aussageart und mit der Eintragung von historisch-mythologischen Personen bietet diese Lektüre auch einen Kontakt mit den Mustern der slowenischen Tradition, Geschichte und Kultur.